

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2022/36124048425169412

Výpočet a účtovné zobrazenie cestovných náhrad zamestnancov

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Výpočet a účtovné zobrazenie cestovných náhrad zamestnancov

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúca záverečnej práce: doc. Ing. Zuzana Kubaščíková, PhD.

Bratislava 2022

Katarína Kováčová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracovala samostatne a že som spolu s ňou uviedla aj všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

(podpis študenta)

Pod'akovanie

Týmto by som chcela vyjadriť vd'aku vedúcej práce, pani doc. Ing. Zuzane Kubaščíkovej, PhD. za jej profesionálny prístup, pomoc a usmerňovanie pri vypracovaní bakalárskej práce.

ABSTRAKT

KOVÁČOVÁ, Katarína: Výpočet a účtovné zobrazenie cestovných náhrad zamestnancov – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúca záverečnej práce: doc. Ing. Zuzana Kubačšíková, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2022, 49 s.

Cieľom bakalárskej práce je prostredníctvom analýzy jednotlivých druhov cestovných náhrad vychádzajúcich z právnych úprav Slovenskej republiky predložiť návrh na zmenu v legislatíve najmä prostredníctvom teoretických znalostí a výpočtov, uskutočnených v aplikačnej časti práce. Práca je rozdelená do 3 kapitol a pozostáva zo 16 tabuliek. Prvú kapitolu sme venovali oboznámeniu sa s teoretickými poznatkami prameniacimi v zákonoch a vyhláškach, účtovnému a daňovému zobrazeniu cestovných náhrad, právam a povinnostiam zamestnanca a zamestnávateľa v súvislosti s tuzemskou a zahraničnou pracovnou cestou. Rovnako sme podrobne analyzovali jednotlivé náhrady vznikajúce pri pracovných cestách. Náplňou druhej kapitoly bolo stanovenia hlavného cieľa a cieľov čiastkových. Rovnako výber metód, prostredníctvom ktorých sme dokázali zhotoviť túto prácu. Posledná, teda tretia kapitola je venovaná praktickým príkladom. Na fiktívnych účtovných prípadoch sme poukázali na skutočnosti, ktoré vyplývajú z teoretických poznatkov. Tieto prípady sme detailne spracovali, uviedli výpočty a postupy výpočtov cestovných náhrad. V závere práce sme predstavili navrhované zmeny v slovenskej právnej legislatíve upravujúcej cestovné náhrady a pracovné cesty. Problematika cestovných náhrad bola spracovaná podľa právnych prepisov platných do 30.4.2022.

Kľúčové slová:

cestovné náhrady, Zákon o cestovných náhradách, tuzemská pracovná cesta, zahraničná pracovná cesta.

ABSTRACT

KOVÁČOVÁ, Katarína: Calculation and Accounting of Employees Travel Expenses – University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Thesis supervisor: doc. Ing. Zuzana Kubačšíková, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2022, 49 p.

The aim of the bachelor thesis is through the analysis of individual types of travel allowances based on the legislation of the Slovak Republic to submit a proposal for a change in legislation, especially through theoretical knowledge and calculations performed in the application part of the work. The thesis is divided into 3 chapters and consists of 16 tables. We devoted the first chapter to acquaintance with theoretical knowledge arising from laws and decrees, accounting and tax representation of travel allowances, rights and obligations of employees and employers in connection with domestic and foreign business trips. We also analyzed in detail the individual allowances arising from business trips. The purpose of the second chapter was to set the main goal and sub-goals. Also a selection of methods by which we were able to make this work. The last, well the third chapter is devoted to a practical example. In fictitious accounting cases, we pointed out the facts that result from theoretical knowledge. We have processed these cases in detail, providing calculations and procedures for calculating travel allowances. At the end of the work, we presented the proposed changes in the Slovak legislation governing travel allowances and business trips. The issue of travel allowances was processed according to legal regulations valid until 30.4.2022.

Key words:

travel expenses, law about travel compensation, domestic business journey, foreign business journey.

Obsah

Úvod	9
1 Súčasný stav riešenia problematiky doma a v zahraničí	10
1.1 Pracovnoprávny vzťah	10
1.2 Charakteristika cestovných náhrad a definovanie základných pojmov	11
1.2.1 Vyslanie zamestnanca na pracovnú cestu	12
1.3 Cestovné náhrady z účtovného pohľadu	13
1.4 Cestovné náhrady z daňového pohľadu	17
1.4.1 Nárokové a nenárokové cestovné náhrady	18
1.5 Náhrady poskytované pri pracovnej ceste.....	20
1.5.1 Náhrada preukázaných cestovných výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami	20
1.5.2 Náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie	21
1.5.3 Stravné pri pracovnej ceste	22
1.5.4 Náhrada za používanie cestného motorového vozidla.....	25
2 Cieľ práce, metodika práce	28
3 Výsledky práce a diskusia.....	29
3.1 Charakteristika fiktívnej účtovnej jednotky	29
3.1.1 Tuzemská pracovná cesta uskutočnená súkromným motorovým vozidlom .	29
3.1.2 Tuzemská pracovná cesta uskutočnená prostriedkami verejnej dopravy	34
3.1.3 Zahraničná pracovná cesta uskutočnená lietadlom.....	37
3.1.4 Zahraničná pracovná cesta uskutočnená motorovým vozidlom	41
3.2 Zhodnotenie práce a výsledky.....	45
Záver	47
Zoznam použitej literatúry	48

Zoznam použitých skratiek a tabuliek

Zoznam skratiek:

ods. – odsek
PHL – pohonné látky
Z. z. – zbierky zákona
IÚD – interný účtovný doklad
VBÚ – výpis z bankového účtu
MD – má dať
D – dal
VPD – výdavkový pokladničný doklad

Zoznam tabuliek:

Tabuľka č. 1 Časové pásma pre pracovné cesty
Tabuľka č. 2 Suma stravného podľa časových pásiem
Tabuľka č. 3 Krátenie stravného
Tabuľka č. 4 Základné sadzby stravného pri zahraničnej pracovnej ceste
Tabuľka č. 5 Výber základných sadzieb stravného pri zahraničných pracovných cestách
Tabuľka č. 6 Základná náhrada za 1 kilometer jazdy
Tabuľka č. 7 Spotreba PHL podľa technického preukazu
Tabuľka č. 8 Výpočet stravného – tuzemská pracovná cesta
Tabuľka č. 9 Účtovanie cestovných náhrad v účtovnej jednotke
Tabuľka č. 10 Výpočet cestovných výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami
Tabuľka č. 11 Účtovné zobrazenie cestovných náhrad
Tabuľka č. 12 Výpočet výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami
Tabuľka č. 13 Výpočet stravného pri zahraničnej pracovnej ceste
Tabuľka č. 14 Účtovanie cestovného – zahraničná pracovná cesta
Tabuľka č. 15 Výpočet stravného pri zahraničnej pracovnej ceste
Tabuľka č. 16 Účtovné zobrazenie cestovných náhrad pri zahraničnej pracovnej ceste

Úvod

S vyslaním na pracovnú cestu sa stretávajú takmer všetci zamestnanci ale aj samotný zamestnávateľ. Zväčša ide o riadiacich pracovníkov, manažérov ale aj ich podriadených, ktorí môžu byť vyslaní na rôzne školenia, semináre či pracovné rokovania. V súčasnosti je cestovanie uľahčené najmä modernými dopravnými prostriedkami ako sú lietadlá, lode, vlaky, ktoré zabezpečia rýchli presun medzi jednotlivými mestami, štátmi, či kontinentami. Rozšírené sú aj reštauračné zariadenia, možnosti stravovania zamestnanca, či možnosť ubytovania v hoteli. Za zmienku stojí aj fakt, že od roku 2004 je Slovenská republika členom Európskej únie, bol zabezpečený voľný pohyb osôb, čo výrazne urýchľuje možnosť prepravy do ostatných členských štátov. Takéto cestovanie však na istý čas ovplyvnila pandémia Covid-19, uzatvorili sa hranice, ľudia nemohli migrovať medzi okresmi a ani do iných krajín, na pracovné cesty sa chodilo minimálne. Zabezpečil sa tak znížený prenos ochorenia a tiež bezpečnosť zamestnanca. Na komunikáciu s obchodnými partnermi, ale aj v prípade školení sa používali moderné technológie, ktoré zabezpečili rýchly prenos informácií. Takáto komunikácia má svoje výhody i nevýhody. Zamestnávatelia si uvedomili, aký je dôležitý osobný kontakt s potenciálnym dodávateľom, či odberateľom. Je to akoby vyjadrením profesionálnosti, či lojálnosti konkrétnej účtovnej jednotky. Z postoja, mimiky a gest druhej strany môžeme jednoducho zistiť, či má náš obchodný partner záujem s nami spolupracovať.

Ďalej ak ide zamestnanec, či zamestnávateľ na zahraničnú pracovnú cestu osobne, spoznáva rôzne zvyky, tradície jednotlivých krajín, tiež podnikovú kultúru, vďaka ktorej môže oživiť zvyky účtovnej jednotky. V súčasnosti sa jednotlivé opatrenia zmierňujú a cestovanie znovu ožíva.

Bakalárka práca je rozdelená na 3 časti. V prvej časti sme uviedli základné pojmy, s ktorými sme sa na úvod potrebovali oboznámiť, tiež cestovné náhrady z pohľadu účtovníctva a daňovníctva, v jednotlivých podkapitolách sme zhrnuli rôzne aspekty, týkajúce sa pracovnej cesty, spomenuli sme napríklad náhrady poskytované pri pracovných cestách, či vyslanie zamestnanca na pracovnú cestu. Z jednotlivých podkapitol sme tiež mohli zistiť aké majú zamestnanec a zamestnávateľ práva a povinnosti v súvislosti s pracovnou cestou. Problematika cestovných náhrad bola spracovaná podľa právnych prepisov platných do 30.4.2022.

1 Súčasný stav riešenia problematiky doma a v zahraničí

Základnou právnou úpravou, ktorou sa musí riadiť zamestnanec a zamestnávateľ Slovenskej republiky v prípade postupovania pri cestovných náhradách je Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o cestovných náhradách“). K ďalším zákonom patria:

- Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“)
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o dani z príjmov“)

Medzi ďalšie právne predpisy, ktoré upravujú náležitosti cestovných náhrad sú:

- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného
- Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za požívanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

1.1 Pracovnoprávny vzťah

Aby mohol byť zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu musí byť v pracovnoprávnom pomere so zamestnávateľom. Ako uvádza Tomiová Mruviová (2021) pracovný pomer vzniká na základe dvojstranného právneho úkonu - pracovnej zmluvy, v ktorej sa účastníci právneho vzťahu, t. j. zamestnávateľ a zamestnanec dohodli na jej obsahu. Autorka ďalej objasňuje, že pracovný vzťah môže byť uzatvorený aj na základe dohôd o prácach mimo pracovného pomeru. Takýmito dohodami sú dohoda o vykonaní práce, dohoda o brigádnickej práci študenta, dohoda o pracovnej činnosti. V pracovnej zmluve tiež zamestnávateľ spolu so zamestnancom dohodnú podstatné náležitosti, ktorými sú druh práce, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce a mzdové podmienky.

Podľa § 11 ods. 1 Zákonníka práce sa zamestnancom rozumie: „*fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávných vzťahoch, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu*“. Definícia zamestnanca je úplná, ak má táto osoba spôsobilosť na práva a povinnosti a nadobudla vek 15 rokov. Zamestnávateľ podľa § 7 ods. 1 Zákonníka práce je „*právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch*“.

1.2 Charakteristika cestovných náhrad a definovanie základných pojmov

Zákon o cestovných náhradách upravuje poskytovanie náhrad výdavkov a iných plnení, ktoré vznikajú v dôsledku tuzemskej a zahraničnej pracovnej cesty. Podľa § 1 ods. 1 a 2 tejto právnej úpravy sa za osoby, ktorým sú poskytované cestovné náhrady považujú najmä zamestnanci v pracovnom alebo v štátnozamestnaneckom pomere, členovia družstiev, ak podmienkou členstva je pracovný vzťah, fyzické osoby vykonávajúce pracovný pomer na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovný pomer, za takéto dohody sa považujú najmä dohoda o brigádnickej práci študenta, dohoda o vykonaní práce a dohoda o pracovnej činnosti, osoby, ktoré sú vymenované alebo zvolené do orgánov právnickej osoby a osoby, ktoré plnia pre právnickú alebo fyzickú osobu konkrétne úlohy.

Pracovná cesta – § 2, ods. 1 Zákona o cestovných náhradách charakterizuje pracovnú cestu ako: „*čas od nástupu zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko, vrátane výkonu práce v tomto mieste do skončenia tejto cesty*“.

Pracovnú cestu môžeme podľa Minkovej (2021) rozdeliť do troch častí. Prvou fázou je príprava na pracovnú cestu, zahŕňa najmä výber zamestnanca, ktorý bude vyslaný na pracovnú cestu, písomné určenie podmienok pracovnej cesty, odhadnú sa predpokladané výdavky na pracovnú cestu a poskytne sa preddavok v závislosti od typu pracovnej cesty. Ďalej nasleduje samotný výkon pracovnej cesty, počas ktorej vznikajú zamestnancovi rôzne výdavky a konečnou fázou je vyúčtovanie pracovnej cesty.

Podľa toho, kde sa cesta uskutočňuje rozlišujeme tuzemskú a zahraničnú pracovnú cestu. Ak je zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu v rámci Slovenskej republiky, ide o tuzemskú pracovnú cestu. V prípade zahraničnej pracovnej cesty je zamestnanec vyslaný do iných členských štátov Európskej únie, či tretích štátov.

Zahraničná pracovná cesta je definovaná v § 2, ods. 2 Zákona o cestovných náhradách ako: *„čas pracovnej cesty v zahraničí vrátane výkonu práce v zahraničí do skončenia takejto cesty.“* Takáto cesta sa pritom môže začať aj skončiť v zahraničí a nie je viazaná prechodom cez slovenskú štátnu hranicu.

Pravidelným pracoviskom je podľa § 2, ods. 3 Zákona o cestovných náhradách: *„miesto písomne dohodnuté so zamestnancom. Ak také miesto nie je dohodnuté, je pravidelným pracoviskom miesto výkonu práce dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Ak ide o zamestnancov, ktorým častá zmena pracoviska vyplýva z osobitnej povahy povolania, možno ako pravidelné pracovisko dohodnúť aj miesto pobytu.“*

Pracovnými cestami sa zaoberal aj Jaško (2019), ktorý uvádza, že **dĺžka pracovnej cesty** nie je časovo obmedzená, jej trvanie je vymedzené na časové obdobie, ktoré postačuje na splnenie pracovných pokynov nadriadeného pracovníka, ktorý svojho zamestnanca vyslal na pracovnú cestu. Ide o tzv. nevyhnutne potrebné obdobie.

1.2.1 Vyslanie zamestnanca na pracovnú cestu

Zamestnávateľ, ktorý vysiela zamestnanca na pracovnú cestu má určité povinnosti. Podľa § 3 ods. 1 Zákona o cestovných náhradách musí písomne určiť podmienky, za ktorých sa pracovná cesta uskutoční. Medzi základné podmienky považujeme miesto nástupu na pracovnú cestu, miesto, kde sa bude práca vykonávať, časový interval trvania pracovnej cesty, spôsob dopravy a miesto skončenia pracovnej cesty.

V súvislosti s určením spôsobu dopravy Minková (2021) považuje za dôležité, aby zamestnávateľ stanovil aj druh dopravy, napr. v prípade vlaku treba určiť typ vozňa alebo triedy, v prípade lietadla treba tiež určiť triedu. Spôsob dopravy môže zamestnávateľ uviesť

aj vo svojom vnútornom predpise. Zamestnanec je povinný dodržať tieto postupy. V prípade, že použije iný spôsob dopravy aký mu stanovil zamestnávateľ, nepatria mu výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s pracovnou cestou.

Zamestnanec má tiež práva a povinnosti, ktoré musí uskutočniť. Ak je vyslaný na pracovnú cestu vedúcim pracovníkom, musí s takouto cestou vopred súhlasiť. Vedúci zamestnanec je napríklad konateľ spoločnosti, manažéri na jednotlivých stupňoch riadenia, či iné poverené osoby. Podľa § 57 Zákonníka práce sa tento súhlas nevyžaduje iba v prípade, že zamestnanec vykonáva prácu, pri ktorej sa vyžaduje pravidelné cestovanie. Súhlas zamestnanca je potom odvodený z jeho súhlasu s druhom vykonanej práce, ktorá sa dohodla v pracovnej zmluve, či iných obdobných zmluvách. Pri určitom druhu práce sa automaticky predpokladá výkon práce mimo pravidelného pracoviska. Takýmto príkladom je vodič nákladnej a autobusovej dopravy, obchodný zástupca, delegát či letuška. V takýchto prípadoch zamestnanec dáva konkludentný súhlas na vysielanie na pracovné cesty už pri uzatvorení pracovnej zmluvy.

V praxi sa môže stať, že zamestnanec nebude súhlasiť s vyslaním na pracovnú cestu. Preto musí zamestnávateľ na výkon práce vyslať iného zamestnanca s rovnakými alebo podobnými kompetenciami.

1.3 Cestovné náhrady z účtovného pohľadu

V súvislosti s cestovnými náhradami účtujeme v podvojnom účtovníctve najmä na účte 512 – Cestovné. V postupoch účtovania nie je definovaná obsahová náplň, avšak v § 65 Postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva č. 23054/2002-92 (ďalej len Postupy účtovania) je ustanovené, čo sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 51 – Služby. Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú prvotné náklady za externé služby.

Súvzťažnými účtami k účtu 512 – Cestovné podľa § 51. ods. 2 a 3 Postupov účtovania, v súvislosti s cestovným v prípade zamestnancov, sú účet 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom, na ktorom účtujeme napríklad nárok zamestnanca na náhrady

cestovných výdavkov a účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, účtujeme napríklad poskytnutý preddavok na cestovné, či uplatnenie náhrady voči zamestnancovi.

Z pohľadu účtovania pracovných ciest a cestovných náhrad považuje Hudecová (2020) za rozhodujúce:

- stanovenie dňa uskutočnenia účtovného prípadu,
- prepočet cestovných náhrad a preddavkov na cestovné náhrady v cudzej mene a v mene euro.

Ako ďalej uvádza, pri pracovných cestách nie je deň uskutočnenia účtovného prípadu definovaný, preto si tento deň účtovná jednotka stanoví vo svojej internej smernici. Najčastejšie je za deň uskutočnenia účtovného prípadu na účtovanie cestovných náhrad považovaný deň predloženia vyúčtovania pracovnej cesty, t. j. cestovných náhrad.

Všeobecne podľa § 2 ods. 1 Postupoch účtovania je deň uskutočnenia účtovného prípadu napr. deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, prevzatia dlhu, zistenia manka na majetku a záväzkoch, schodku, prebytku majetku, škody na majetku, postúpenia pohľadávky, atď.

Povinnosťou zamestnanca je preukázať všetky výdavky, ktoré mu vznikli v súvislosti s pracovnou cestou príslušnými dokladmi. Na vyúčtovanie cestovných náhrad sa v praxi zväčša používa tzv. cestovný príkaz. Vzor cestovného príkazu si účtovná jednotka určí vo svojom vnútornom predpise, môže si ho upraviť podľa svojich potrieb a požiadaviek, musí však spĺňať náležitosti, ktoré sú potrebné na uplatnenie nákladov a to hlavne meno, priezvisko a adresa trvalého bydliska zamestnanca vyslaného na pracovnú cestu, miesto a čas začatia pracovnej cesty, účel cesty, miesto a čas skončenia pracovnej cesty, určenie dopravného prostriedku použitého na pracovnú cestu, podpísaný súhlas zamestnanca s vyslaním na pracovnú cestu, ale aj údaj o poskytnutom preddavku na pracovnú cestu a iné. Okrem iného musí zamestnanec predložiť aj doklad k vyúčtovaniu za ubytovanie (ak ho platil), ktorý je vystavený buď na meno zamestnanca, ktorý bol vyslaný na pracovnú cestu, alebo na konkrétnu účtovnú jednotku, ktorá ho na pracovnú cestu vyslala. Tiež lístok na vlak, autobus alebo mestskú hromadnú dopravu.

Na cestovnom príkaze sa neuvádzajú výdavky, ktoré hradil zamestnávateľ pred nástupom zamestnanca na pracovnú cestu. Môže to byť napríklad ubytovanie platené vopred alebo nákup cestovného lístka, či poistenie zaplatené pred nástupom na pracovnú cestu.

Organizácia - firma (pečiatka)	CESTOVNÝ PRÍKAZ č.	Evid. číslo
1. Príezvisko, meno, titul		Útvar
2. Bydlisko		Telefón, linka
		Normálna pracovná doba od
		do

Začiatok cesty (miesto, dátum, hodina)	Miesto rokovania	Účel cesty	Koniec cesty (miesto, dátum)

3. Spolucestujúci.....

4. Určený dopravný prostriedok: ☐ O ☐ R ☐ A ☐ L ☐ AUS ☐ AUV ☐ MOS ☐ MOV ☐ P

5. Pri použití vlastného vozidla: druh ŠPZ č. poisťky
 PHM: ☐ B špeciál ☐ B super ☐ B naturál ☐ B mix ☐ nafta ☐ plyn priem. spotreba podľa tech. preukazu l/100km, cena tl PHM EUR

6. Predpokladaná čiastka výdavku EUR

7. Povolená záloha EUR vyplatená dňa pokl. doklad číslo

Podpis pokladníka

Dátum a podpis pracovníka oprávneného k povoleniu cesty

VYÚČTOVANIE PRACOVNEJ CESTY

8. Správa o výsledku pracovnej cesty bola podaná dňa

Zo spôsobom vykonania súhlasí Dátum a podpis zodpovedného pracovníka

9. VÝDAVKOVÝ - PRIJMOVÝ POKLADNIČNÝ DOKLAD číslo Účtovaná náhrada bola preskúšaná a upravená na EUR Vyplatená záloha EUR Doplatok – Preplatok EUR Slovom:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">ÚČTOVACÍ PREDPIS</th> </tr> <tr> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 15%;">Mesiac</th> <th style="width: 15%;">Deň</th> <th style="width: 25%;">Čiastka</th> <th style="width: 25%;">Stredisko</th> <th style="width: 20%;">Objednávka</th> </tr> <tr> <td rowspan="4" style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold;">Hrazené z (zo) nákladov</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="6" style="padding-top: 5px;">Poznámka o zaúčtovaní</td> </tr> </table>	ÚČTOVACÍ PREDPIS						Mesiac	Deň	Čiastka	Stredisko	Objednávka	Hrazené z (zo) nákladov																					Poznámka o zaúčtovaní					
ÚČTOVACÍ PREDPIS																																							
	Mesiac	Deň	Čiastka	Stredisko	Objednávka																																		
Hrazené z (zo) nákladov																																							
Poznámka o zaúčtovaní																																							

.....
Dátum, a podpis pracovníka,
ktorý upravil vyúčtovanie
.....
Dátum a podpis, prijímateľ
(preukaz totožnosti)
.....
Dátum a podpis
pokladníka
.....
Schválil (dátum a podpis)

Poznámky:

Zdroj: TLAČIVÁ NA STIAHNUTIE: Cestovný príkaz - vyúčtovanie pracovnej cesty. [online]. [cit. 2021.10.08] Dostupné na internete: <<https://www.tlaciva-na-stiahnutie.sk/formular-cestovny-prikaz-vyuctovanie-pracovnej-cesty.html>>

Na výdavky spojené s pracovnou cestou môže v prípade tuzemskej cesty zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi preddavok, ktorý využije na výdavky súvisiace s pracovnou cestou, napr. na zaplatenie ubytovania, nákup cestovného lístka, či na nákup pohonných látok.

Pri vyslaní zamestnanca na zahraničnú pracovnú cestu je zamestnávateľ podľa § 36 Zákona o cestovných náhradách povinný poskytnúť svojmu podriadenému preddavok na náhrady do sumy predpokladaných náhrad. Preddavok môže byť poskytnutý formou cestovného šeku, zapožičaním platobnej karty zamestnávateľa, alebo prevodom na účet zamestnanca. V prípade vyslania na zahraničnú cestu do členského štátu Európskej únie, ktorý je členom eurozóny, do členského štátu Európskej únie, ktorý nie je členom eurozóny alebo do tretieho štátu je zamestnávateľ povinný poskytnúť preddavok v eurách alebo v cudzej mene v rozsahu a sume podľa času trvania, podmienok danej cesty a podmienok vyslania do štátu Európskej únie.

V súvislosti s vyúčtovaním pracovnej cesty môžu vzniknúť dve skutočnosti. Suma preddavku je vyššia ako boli celkové náklady na pracovnej ceste a suma preddavku je nižšia ako celkové náklady súvisiace s pracovnou cestou. § 36. ods 9 Zákona o cestovných náhradách uvádza, že ak bola suma preddavku vyššia, vzniká tzv. preplatok a zamestnanec musí rozdiel vrátiť zamestnávateľovi. Preplatok zaokrúhlime na najbližší eurocent nadol (v prospech zamestnanca). V opačnom prípade vzniká tzv. nedoplatok, zamestnávateľ musí zamestnancovi rozdiel doplatiť. Nedoplatok zaokrúhlime na najbližší eurocent nahor (v prospech zamestnanca). V prípade zahraničnej pracovnej cesty ide o preplatok a nedoplatok v cudzej mene. V týchto skutočnostiach zaokrúhľujeme celú menovú jednotku bežne prijímanú alebo vydávanú bankami na najbližší eurocent nadol a nahor.

Po skončení pracovnej cesty je zamestnancovou povinnosťou predložiť písomné doklady potrebné k vyúčtovaniu cestovných náhrad. Zákon o cestovných náhradách, § 36 ods. 7 zdôrazňuje, že sa táto povinnosť musí splniť do 10 dní od ukončenia pracovnej cesty. Zamestnanec môže tieto podklady predložiť aj neskôr, ak je tak stanovené v kolektívnej

zmluve alebo inej písomnej dohode. Svoju povinnosť však musí splniť najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola pracovná cesta ukončená.

Ak nie je inak stanovené, tak povinnosťou zamestnávateľa je vykonať vyúčtovanie pracovnej cesty najneskôr do 10 dní od predloženia písomných dokladov k takémuto vyúčtovaniu.

1.4 Cestovné náhrady z daňového pohľadu

Podľa Zákona o dani z príjmov sú cestovné náhrady daňovým výdavkom. Podľa § 6 ods. 11 tohto zákona ide najmä o: „*výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov preukázateľne vynaložených daňovníkom, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka.*“ Cestovné náhrady patria pod výdavky, ktoré sú limitované zákonom alebo iným osobitným predpisom.

Zamestnávateľ, si môže uplatniť daňové výdavky na cestovné náhrady zamestnancov a vreckové pri zahraničnej pracovnej ceste, na ktoré vzniká nárok podľa Zákona o cestovných náhradách.

Nárok na cestovné náhrady opisuje aj Baštincová (2016), podľa ktorej tento nárok vzniká zamestnancom v pracovnom pomere, fyzickým osobám, ktoré vykonávajú pracovnú činnosť na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, osobám, ktoré plnia úlohy pre fyzickú osobu a nie sú s fyzickou osobou v pracovnoprávnom vzťahu, ak je to dohodnuté na základe písomnej zmluvy a ďalším osobám podľa zákona, ktoré sú na účely poskytovania cestovných náhrad považované za zamestnancov, okrem fyzických osôb - podnikateľov, pretože ich príjem plyní z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

1.4.1 Nárokové a nenárokové cestovné náhrady

Z daňového hľadiska portál Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny považuje za dôležité rozlíšiť náhrady, ktoré majú pre zamestnanca:

- nárokový charakter,
- nenárokový (fakultatívny) charakter.

Tento zdroj ďalej uvádza, že nárokové cestovné náhrady sú také náhrady, ktoré zamestnávateľ musí poskytnúť zamestnancovi, pričom pri uplatňovaní práva musí zamestnanec splniť zákonom stanovené podmienky. Tieto náhrady nie sú predmetom dane z príjmov zo závislej činnosti, ak sú poskytované v súvislosti s výkonom takejto činnosti do výšky, na ktorú zamestnancovi vzniká nárok. Na druhej strane nenárokové cestovné náhrady sú založené na dohode medzi zamestnancom a zamestnávateľom priamo v pracovnej zmluve alebo v inej písomnej dohode, dohode medzi zamestnávateľom a odborovou organizáciou v kolektívnej zmluve alebo ich poskytovanie závisí od rozhodnutia zamestnávateľa vo vnútornom predpise účtovnej jednotky. Zamestnávateľ nemá povinnosť takéto náhrady poskytovať. Pre zamestnanca sa nenárokové cestovné náhrady považujú za predmet dane a sú pre neho zdaniteľným príjmom.

Zamestnancovi vyslanému na tuzemskú pracovnú cestu patria tieto nárokové náhrady, ktoré sú upravené Zákonom o cestovných náhradách:

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov (prostriedkami hromadnej dopravy),
- náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie,
- stravné,
- náhrady za používanie cestných motorových vozidiel.

Ďalšími náhradami sú náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov. Za nenárokové náhrady možno považovať iné a vyššie náhrady a stravné v prípade, ak tuzemská cesta trvala menej ako 5 hodín.

Zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu do zahraničia patria tieto nárokové náhrady, ktoré sú bližšie definované v Zákone o cestovných náhradách:

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov,

- náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie,
- povinné alebo odporúčané očkovanie,
- stravné,
- náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov.

Za náhradu preukázaných potrebných vedľajších výdavkov považujeme najmä rôzne poplatky, či už za vstup na veľtrh alebo výstavu alebo poplatok za diaľničnú známku alebo parkovanie. Obsah a ani rozsah týchto výdavkov nie je v zákone bližšie špecifikovaný. To, či sú takéto poplatky uznané ako cestovný výdavok, je na posúdení každého zamestnávateľa.

Medzi nenárokové náhrady patria iné a vyššie náhrady, vreckové a iné druhy komerčného poistenia, napr. poistenie batožiny, poistenie straty dokladov, poistenie storna poplatku a podobne.

V prípade vreckového ide o dobrovoľný príspevok zamestnávateľa zamestnancovi na pracovnú cestu. Podľa § 14 Zákona o cestovných náhradách môže zamestnávateľ v prípade zahraničnej pracovnej cesty poskytnúť zamestnancovi popri náhrade preukázaných potrebných vedľajších výdavkov vreckové v eurách alebo v cudzej mene vo výške 40 % stanoveného stravného.

Podľa § 19 ods. 2 d) Zákona o dani z príjmov je takto poskytnuté vreckové daňovým výdavkom pre zamestnávateľa a pre zamestnanca príjmom zo závislej činnosti, ktorý podlieha sociálnemu a zdravotnému poisteniu. Toto vreckové sa potom zdaní v úhrne zdaniteľných príjmov v príslušnom kalenádrom mesiaci. Zamestnávateľ môže poskytnúť aj vyššie vreckové, to však už nebude daňovým výdavkom. Vreckové sa rovnako neposkytuje v prípade návštevy rodiny zamestnanca, či z dôvodov na strane zamestnanca.

Touto problematikou sa venovala aj Cingelová (2021), ktorá zdôraznila, že zamestnanec nemusí vreckové zdôvodňovať a ani preukazovať, je teda paušálnou náhradou.

1.5 Náhrady poskytované pri pracovnej ceste

V tejto podkapitole podrobne rozoberieme vyššie spomenuté cestovné náhrady, ktoré sú poskytované zamestnancom pri pracovnej ceste.

Autorka Minková (2021) vo svojom článku zdôrazňuje, že v prípade poskytnutia týchto náhrad sa nerozlišuje, či ide o pracovný deň, sviatok, či víkend, teda poskytujú sa za kalendárne dni.

Za dôležité považuje Jaško (2019) fakt, že zamestnancovi nepatria náhrady, ak sú mu preukázane poskytnuté inou právnickou alebo fyzickou osobou v rozsahu a vo výške stanovenej zákonom. Ak fyzická alebo právnická osoba preukázane poskytne zamestnancovi iba čiastočné náhrady, zamestnávateľ túto časť náhrady poskytne do rozsahu a výšky podľa zákona. Takáto situácia môže nastať v prípade, ak sú zamestnancovi na pracovnej ceste poskytnuté počas pobytu raňajky v cene ubytovania. Fyzická alebo právnická osoba túto skutočnosť uvedie na faktúre alebo inom daňovom doklade, kde sú preukázané výdavky na ubytovanie a stravovanie.

1.5.1 *Náhrada preukázaných cestovných výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami*

V prípade, že zamestnanec použije počas pracovnej cesty dopravný prostriedok ako vlak, autobus, taxislužbu alebo miestnu dopravu, musí tieto výdavky preukázať príslušným cestovným dokladom.

Cestovné výdavky portál Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny definuje ako všetky výdavky, ktoré zamestnanec vynaložil v súvislosti s pracovnou cestou bez ohľadu na to, či ide o tuzemskú alebo zahraničnú pracovnú cestu. Ide najmä o výdavky za cestovné lístky, ležadlá, letenky, lôžka, taxi, miestnu pravidelnú verejnú dopravu. Aby sme mohli uznať cestovné výdavky, musíme vychádzať z toho, aký spôsob a druh dopravy bol určený zamestnancovi pred nástupom na pracovnú cestu. Cestovné výdavky sú preukazované zamestnancom dokladmi z určeného druhu a spôsobu dopravy. Tieto doklady musia časovo a vecne súhlasiť s časom a miestom konania pracovnej cesty. V prípade, ak zamestnanec

nepreukáže cestovné výdavky z dôvodu straty alebo iných skutočností, zamestnávateľ ich môže uznať vo výške so zreteľom na spôsob dopravy, ktorý zamestnanec určil v podmienkach pracovnej cesty. V súvislosti so stratou dokladu môže zamestnávateľ vo svojej internej smernici stanoviť, že zamestnanec takúto stratu preukáže písomným čestným vyhlásením o strate dokladu.

1.5.2 Náhrada preukázaných výdavkov na ubytovanie

Ak ide o pracovnú cestu, ktorá trvá viac dní, zamestnanec môže počas svojho pobytu využiť ubytovacie zariadenie. Z takejto skutočnosti mu potom patrí náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie. Ako uvádza Jaško (2019), musí ísť o také ubytovacie zariadenie, ktorého prevádzkovateľ podniká na základe živnostenského alebo iného oprávnenia, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie ubytovacích služieb. Povinnosť preukázať výdavok vyplýva zo Zákona o cestovných náhradách, pričom nelimituje výšku výdavkov a ich náhradu.

Dokladom o preukázaní takýchto výdavkov je účet alebo faktúra za ubytovanie, ktoré bývajú väčšinou vystavené pri odchode z ubytovacieho zariadenia. Okrem samotnej ceny za ubytovanie v ňom nájdeme aj informácie o poskytnutom stravovaní v cene ubytovania ale aj daň za ubytovanie, ktorá je stanovená všeobecne záväzným nariadením mesta alebo obce, pod ktorú dané ubytovacie zariadenie patrí.

1.5.3 Stravné pri pracovnej ceste

Podľa § 5 a 13 Zákona o cestovných náhradách patrí zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu stravné v eurách alebo v cudzej mene. Výška stravného závisí od času trvania tuzemskej alebo zahraničnej pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania je rozdelený na 3 časové pásma následovne:

Tabuľka č. 1: Časové pásma pre pracovné cesty

Typ pracovnej cesty	Časové pásma		
Tuzemská pracovná cesta	5 až 12 hodín	nad 12 hodín do 18 hodín	nad 18 hodín
Zahraničná pracovná cesta	do 6 hodín	nad 6 hodín do 12 hodín	nad 12 hodín

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Zákona č. 283/2002 Z. z o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, § 5 ods. 1 a 13 ods. 1

Suma stravného pre časové pásma pri tuzemskej pracovnej ceste stanovuje opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. V súčasnosti je suma stravného uvedená v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Suma stravného podľa časových pásiem

Časové pásmo	Suma stravného (v €)
5 až 12 hodín	5,10
od 12 do 18 hodín	7,60
nad 18 hodín	11,60

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného

Podľa Baštincovej (2016) sa stravné neposkytuje v prípade, že má zamestnanec na pracovnej ceste preukázateľne zabezpečené bezplatné stravovanie v celom rozsahu. Ak je stravovanie zabezpečené len čiastočne, zamestnávateľ toto stravné úmerne kráti najmenej o 25 % a najviac o 40 % z ustanovenej sumy stravného za každé bezplatne poskytnuté jedlo, ktoré má charakter raňajok, obeda alebo večere. Suma stravného sa potom zaokrúhli na najbližší eurocent nahor. Krátenie stravného môžeme pozorovať v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 Krátenie stravného

Čiastočne bezplatne poskytnuté:	Percento krátenia stravného
raňajky	25%
obedy	40%
večere	35%

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, §5 ods. 6

Ďalej v prípade zahraničnej pracovnej cesty § 13 ods. 2 a 3 Zákon o cestovných náhradách uvádza: „*Základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky.*“ Tieto sadzby stanoví Ministerstvo financií po posúdení návrhu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vypracovaného na základe podkladov zastupiteľských úradov o cenách jedál a nealkoholických nápojov vo verejných stravovacích zariadeniach v jednotlivých krajinách alebo s využitím štatistických údajov určených organizácií.

Základné sadzby stravného platné od 1. januára 2013 v prípade zahraničnej pracovnej cesty môžeme sledovať v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 Základné sadzby stravného pri zahraničnej pracovnej ceste

Dĺžka trvania pracovnej cesty	Výška stravného
do 6 hodín	25 % zo základnej sadzby stravného
6 až 12 hodín	50 % zo základnej sadzby stravného
nad 12 hodín	základná sadzba stravného

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, § 13 ods. 4

V tabuľke č. 5 môžeme vidieť výber základných sadzieb stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách.

Tabuľka č. 5 Výber základných sadzieb stravného pri zahraničných pracovných cestách

Krajina	Menový kód	Mena	Základné sadzby stravného
Česko	CZK	česká koruna	600,-
Čína	EUR	euro	38,-
Dánsko	DKK	dánska koruna	380,-
Japonsko	JPY	japonský jen	6 500,-
Švajčiarsko	CHF	švajčiarsky frank	80,-

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z.z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách.

Ako uvádza Strählová (2021) nárok na stravné pri zahraničnej pracovnej ceste má zamestnanec pri každej zahraničnej pracovnej ceste vo výške, ktorá je stanovená pre určenú krajinu. V prípade, že vykonal pracovnú cestu vo viacerých krajinách, má nárok na stravné tej krajiny, v ktorej bol najdlhšie. Na výpočet nároku na stravné v prípade použitia železničnej alebo cestnej prepravy, je dôležitý reálny tzv. rozhodný čas prechodu cez hranice jednotlivých krajín. Tento čas je určený podľa platného cestovného poriadku. Pri leteckej doprave, je za čas prechodu cez hranice považovaný odlet lietadla uvedeného na letovom poriadku. V prípade ak čas prechodu cez hranice nie je známy, účtovná jednotka si vo svojom internom predpise stanoví za akých podmienok sa tento čas určí. Napríklad pri pracovnej ceste uskutočnenej motorovým vozidlom, zamestnanec môže predložiť čestné prehlásenie o tom, kedy prekročil štátnu hranicu.

Stravné sa podľa § 13 ods. 7 a 11 Zákona o cestovných náhradách neposkytuje v prípade, ak má zamestnanec preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie. Tiež v prípade prerušenia pracovnej cesty. V prípade, ak je bezplatné stravovanie poskytnuté iba čiastočne, stravné sa kráti rovnako ako v prípade tuzemskej pracovnej cesty.

Stravné sa nekráti v prípade uvedenom v § 13 ods. 9 Zákona o cestovných náhradách, teda ak zamestnanec nemohol využiť zabezpečenú stravu z dôvodov, ktoré nezavinil. Najmä v prípade skoršieho odchodu dopravného prostriedku, ktorý využil na presun na výkon určenej práce, či na ukončenie pracovnej cesty.

Pri vyúčtovaní sumy stravného sa podľa § 36 ods. 6 Zákona o cestovných náhradách na prepočet sumy stravného v eurách na cudziu menu a naopak využíva referenčný menový kurz vyhlásený Národnou bankou Slovenska alebo Európskou centrálnou bankou, ktorý je platný k prvému dňu v mesiaci, v ktorom sa začala zahraničná pracovná cesta.

1.5.4 Náhrada za používanie cestného motorového vozidla

V prípade, že sa zamestnanec písomne dohodol so zamestnávateľom o použití súkromného cestného motorového vozidla, patrí zamestnancovi podľa § 7 ods. 1 Zákona o cestovných náhradách základná náhrada za každý jeden kilometer jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky. V prípade, ak zamestnanec použije motorové vozidlo poskytnuté zamestnávateľom, nemá nárok na žiadnu z uvedených náhrad.

Ako uvádza Baštincová (2016) základná náhrada zohľadňuje najmä cenu motorového vozidla, drobné opravy, amortizáciu, náklady na pneumatiky, poistenie a iné. Do sumy základnej náhrady sa nezahŕňajú napr. diaľničné poplatky, parkovné a ceny pohonných látok. Všetky tieto výdavky sú u zamestnávateľa daňovo uznané.

Podľa Matulkovej (2019) zamestnávateľ tiež môže poskytnúť zamestnancovi, za predpokladu písomnej dohody, náhradu za použitie cestného motorového vozidla v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej dopravy.

Základnú náhradu za každý jeden kilometer jazdy stanovuje opatrenie vydané Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré sme zhrnuli do tabuľky č. 6.

Tabuľka č. 6 Základná náhrada za 1 kilometer jazdy

Druh vozidla	Sadzba za 1 km jazdy (v €)
jednostopové vozidlá a trojkolky	0,053
osobné cestné motorové vozidlá	0,193

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách podľa § 7 ods. 2 Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

Ako ďalej definuje Matulková (2019, s. 81): „*spotreba paliva sa vypočíta násobením ceny za 1 liter pohonnej látky a spotreby, ktorá je uvedená v technickom preukaze.*“ Ak spotreba v technickom preukaze nie je uvedená, pre výpočet náhrady sa použije spotreba podľa technického preukazu cestného motorového vozidla rovnakého typu, s rovnakým objemom valcov motora a s rovnakým druhom pohonnej látky. Výsledná suma sa zaokrúhli na najbližší eurocent nahor. Túto skutočnosť sme zaznamenali v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 7 Spotreba pohonných látok podľa technického preukazu

Metóda zistenia spotreby	Výpočet	Jazda v meste
Slovenská technická norma	spotreba podľa danej technickej normy	zvýšenie spotreby o 40 %
Slovenská technická norma + predpis Európskej hospodárskej komisie/ predpis Európskej komisie	spotreba podľa predpisu Európskej hospodárskej komisie	spotreba určená na jazdu v meste
osobitný predpis v členení na cyklus (mestský, mimo mestský, kombinovaný)	spotreba zodpovedajúca príslušnému cyklu premávky	spotreba zodpovedajúca príslušnému cyklu premávky
podľa osobitného predpisu bez cyklového členenia	spotreba podľa tohto osobitného predpisu	zvýšenie o 20 %

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, § 7 ods. 6 a), b), c), d).

Pri zahraničnej pracovnej ceste uvádza Cingelová (2021), že zamestnanec môže použiť súkromné motorové vozidlo, prípadne vozidlo vo vlastníctve inej fyzickej alebo právnickej osoby. Pričom platia rovnaké pravidlá poskytovania náhrad ako v prípade tuzemskej pracovnej cesty. S rozdielom, že náhrada za spotrebované pohonné látky patrí zamestnancovi v cudzej mene v závislosti od najazdených kilometrov v zahraničí.

Cena pohonnej látky musí byť preukázaná dokladom o kúpe pohonnej látky. Zamestnanec môže cenu pohonných látok preukázať aj viacerými dokladmi, táto cena sa potom vypočíta aritmetickým priemerom preukázaných cien. V prípade, že zamestnanec nepredloží doklad o kúpe pohonných látok, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu. Výsledná suma náhrady za spotrebované pohonné látky sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

2 Cieľ práce, metodika práce

Cieľom práce bolo prostredníctvom analýzy jednotlivých druhov cestovných náhrad vychádzajúcich z právnych úprav Slovenskej republiky predložiť návrh na zmenu v legislatíve najmä prostredníctvom teoretických znalostí a výpočtov, uskutočnených v aplikačnej časti práce.

Na splnenie hlavného cieľa museli byť splnené ciele čiastkové. Za čiastkové ciele sme považovali najmä sumarizáciu práv a povinností zamestnanca a zamestnávateľa, presné definovanie pojmu cestovná náhrada, vymedzenie cestovných náhrad poskytovaných pri pracovnej ceste a nakoniec zmienka o postupe účtovania cestovných náhrad.

Metodika práce v našom prípade obsahuje podrobný opis jednotlivých prípadových štúdií, podrobný postup výpočtu, názorné vyobrazenie prostredníctvom tabuliek a vzorcov, sumarizáciu prípadov a interpretáciu výsledkov.

Na splnenie cieľov, ktoré sme si vytýčili sme použili viaceré **metódy skúmania**. Za najhlavnejšiu metódu sme považovali analýzu, prostredníctvom ktorej sme definovali všetky dôležité pojmy, ďalej je to metóda simulácie, vďaka ktorej sme zostavili fiktívnu účtovnú jednotku a jednotlivé účtovné prípady. V neposlednom rade sú to metódy komparácie, ktorými sme porovnali najmä tuzemské a zahraničné pracovné cesty, pri ktorých sme analyzovali rôzne sadzby stravného, indukcie a dedukcie, vďaka ktorým sme zhrnuli všeobecné závery.

3 Výsledky práce a diskusia

V tejto časti práce sme aplikovali teoretické poznatky z 1. kapitoly. Na 4 prípadových štúdiách sme poukázali na rôzne aspekty cestovných náhrad. Na úvod sme si predstavili fiktívnu účtovnú jednotkou, s ktorou sme sa stretávali v každej prípadovej štúdii, ďalej sme uviedli jednotlivé postupy a výpočty cestovných náhrad zamestnancov na tuzemských a zahraničných pracovných cestách.

3.1 Charakteristika fiktívnej účtovnej jednotky

Softbed, s. r. o. so sídlom Alexyho 12 v Nitre, podniká v oblasti výroby nábytku. Na svojom trhu ponúka čalúnené postele a luxusné sadacie súpravy. V rámci predmetu podnikania vysieľa svojich zamestnancov na veľtrhy a výstavy nábytku do zahraničia, na školenia, ktoré sa týkajú výroby jednotlivých výrobkov, komunikácii so zamestnancami, či školenia v oblasti účtovníctva. Spoločnosť zamestnáva 40 zamestnancov. S pracovnými cestami sa najčastejšie stretávajú účtovníčka, zástupca riaditeľa, manažér obchodného oddelenia ale aj samotný riaditeľ spoločnosti. Zamestnanci tiež cestujú po Slovenskej republike, ale aj do zahraničia s cieľom uzatvorenia výhodných kontraktov, či nadviazanie spolupráce s obchodnými partnermi. Účtovná jednotka má vo svojich vnútorných predpisoch upravené práva a povinnosti vznikajúce počas pracovnej cesty. Túto vnútornú smernicu musí zamestnanec aj zamestnávateľ rešpektovať a brať ako právne-záväznú. Jej náležitosti sme bližšie špecifikovali v konkrétnych prípadových štúdiách.

3.1.1 *Tuzemská pracovná cesta uskutočnená súkromným motorovým vozidlom*

V nasledujúcich prípadových štúdiách poukážeme na rôzne situácie, ktoré vznikajú v súvislosti s pracovnými cestami, uvedieme výpočty a postupy pri vyčíslení cestovných náhrad a premietneme tieto skutočnosti do účtovníctva.

Riaditeľ spoločnosti Softbed, Ivan Majetný, sa chce neustále zlepšovať v komunikácii so zamestnancami, preto sa rozhodol vycestovať na seminár s názvom Komunikácia so zamestnancami do Žiliny. V rámci svojej pracovnej cesty uskutočnil aj

niekoľko stretnutí s potenciálnymi dodávateľmi. Zamestnanec pri vyúčtovaní cestovných náhrad predložil všetky potrebné doklady. Začiatok pracovnej cesty je 15. 11. 2021 v Nitre, Alexyho 12 o 8:00 hod. Koniec pracovnej cesty je v Nitre, Alexyho 12, 17. 11. 2021 o 15:00 hod. Zamestnanec na základe dohody použije na pracovnú cestu vlastné motorové vozidlo Škoda Kodiaq s evidenčným číslom NR 542 BK. V technickom preukaze je uvedená spotreba pre mesto 6,3 l, pre rýchlosť 90 km - 6 l a pre rýchlosť 120 km - 5,2 l. Ubytovanie bolo poskytnuté v hoteli Panorama. Na základe hotelového účtu, ktorý predložil pri vyúčtovaní boli náklady na ubytovanie 184,- €. Zamestnanec mal čiastočne poskytnuté bezplatné stravovanie, t. j. v rámci ubytovania mal zabezpečené bezplatné raňajky 2x a večere 2x. Zamestnancovi vznikli nasledovné vedľajšie výdavky, ktoré súvisia s pracovnou cestou, poplatky za parkovanie v celkovej sume 20,- € a poplatok za 10- dňovú diaľničnú známku v sume 10,- €. Zamestnanec predložil vyúčtovanie pracovnej cesty v lehote do 10 dní od ukončenia pracovnej cesty.

Náhrada za používanie cestného motorového vozidla

Zamestnanec použil na pracovnú cestu vlastné motorové vozidlo, preto sme vypočítali náhradu za spotrebované pohonné látky a amortizáciu vozidla.

Pri výpočte spotreby pohonnej hmoty sme vychádzali z týchto údajov:

- cena pohonnej látky – benzínu je 1,499 €/liter,
- priemerná spotreba auta uvedená v technickom preukaze bola 5,8 l/100 km $[(6,3 + 6 + 5,2)/3]$,
- počet prejdých kilometrov z Nitry do Žiliny a naopak je po diaľnici 336 km.

Na výpočet spotreby pohonnej látky sme použili nasledovný vzorec:

$$\frac{\text{Počet kilometrov} \times \text{spotreba PHL} \times \text{cena za liter PHL}}{100}$$

Po dosadení údajov do vzorca sme zistili, že celková spotreba pohonnej látky je nasledovná:

$$\frac{336 \times 5,8 \times 1,499}{100} = 29,21 \text{ €}$$

Pri výpočte amortizácie sme vychádzali z Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách. Pre osobné motorové vozidlá je to 0,193 €/1 km. Aby sme vedeli zohľadniť skutočné opotrebenie vozidla, museli sme túto sadzbu vynásobiť počtom prejdenných kilometrov počas pracovnej cesty. Výpočet bol nasledovný:

$$336 \times 0,193 = 64,8484 \text{ €}$$

Celková suma náhrad za použitie súkromného motorového vozidla po zaokrúhlení eurocentov nahor bola $29,21 + 64,85 = \mathbf{94,06 \text{ €}}$.

Ďalšou náhradou, ktorou sme sa zaoberali bolo stravné. V nasledujúcej tabuľke sme zaznamenali výšku stravného v jednotlivých dňoch v závislosti od počtu strávených hodín na pracovnej ceste.

Tabuľka č. 8 Výpočet stravného – tuzemská pracovná cesta

Deň	Od	Do	Doba trvania v (hod)	Bezplatné stravovanie	% krátenia stravného	Suma stravného (v €)
15.11.2021	8:00	0:00	16	večera	35	3,54
16.11.2021	0:00	0:00	24	raňajky + večera	25+35	4,64
17.11.2021	0:00	15:00	15	raňajky	25	4,70
Spolu						12,88

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnanec dňa **15. 11. 2021** strávil na pracovnej ceste 16 hodín, teda prináležalo mu stravné, ktoré je v časovom pásme 12-18 hodín. Suma stravného bola 7,60 €. Zamestnanec mal však počas tohto dňa poskytnuté čiastočne bezplatné stravovanie, teda mal poskytnutú večeru v cene ubytovania, preto sa stravné krátilo o 35 % za bezplatne poskytnutú večeru. Výpočet stravného za tento deň sme uskutočnili tak, že z najvyššej sumy

stravného sme vypočítali 35 % za bezplatne poskytnuté večere. Túto sumu sme potom odrátali od sumy stravného pre časové pásmo 12-18 hodín nasledovne:

$$0,35 \times 11,60 = 4,06$$

$$7,60 - 4,06 = 3,54$$

Zamestnancovi za tento deň patrila suma stravného vo výške **3,54 €**.

Ďalší deň, teda **16. 11. 2021** strávil zamestnanec na pracovnej ceste celý. Doba trvania pracovnej cesty bola 24 hodín. Podľa zákona mu prináležalo stravné v časovom pásme nad 18 hodín, čo predstavovalo sumu 11,60 €. Zamestnanec mal však bezplatne poskytnuté raňajky a večere, preto sme sumu stravného krátili o 25 % za bezplatne poskytnuté raňajky a o 35 % za bezplatne poskytnuté večere. Od sumy, ktorá by mala prináležať zamestnancovi sme odpočítali 60 % nasledovne:

$$0,60 \times 11,60 = 6,96 \text{ €}$$

$$11,60 - 6,96 = 4,64 \text{ €}$$

Zamestnancovi za tento deň patrila suma stravného vo výške **4,64€**

Posledný deň pracovnej cesty bol stanovený na **17. 11. 2021**, zamestnanec strávil na pracovnej ceste 15 hodín, teda prináležalo mu stravné v časovom pásme 12 až 18 hodín, čo zodpovedalo sume 7,60 €. V rámci ubytovania mal poskytnuté bezplatné raňajky, preto sme sumu stravného krátili o 25 %. Výpočet bol nasledovný:

$$0,25 \times 11,60 = 2,90 \text{ €}$$

$$7,60 - 2,90 = 4,70 \text{ €}$$

Zamestnancovi za posledný deň pracovnej cesty patrila suma stravného vo výške **4,70 €**.

Aby sme dokázali určiť celkovú sumu stravného museli sme sumy stravného za jednotlivé dni sčítať: $3,54 + 4,64 + 4,70 = 12,88 \text{ €}$. Zamestnancovi za tieto tri dni strávené na pracovnej ceste patrilo stravné v sume **12,88 €**.

V súvislosti s konaním pracovnej cesty dlhšej ako jeden deň, mal zamestnanec nárok na náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie. Zamestnanec strávil v ubytovacom zariadení dve noci. V súvislosti s ubytovaním musel zamestnanec zaplatiť aj daň za ubytovania. Sadzba dane za ubytovanie je stanovená Všeobecným záväzným nariadením mesta Žilina na 2,- € na osobu na prenocovanie. Cena za ubytovania spolu bola vyčíslená na **184,- €**.

Okrem základných náhrad, ktoré zamestnancovi patria v súvislosti s pracovnou cestou mu vznikajú aj iné, vedľajšie výdavky. Zamestnancovi vznikli pri pracovnej ceste vedľajšie výdavky a to poplatok za parkovanie v sume 20,- € a poplatok za diaľničnú známku v sume 10,- €. Celková suma vedľajších výdavkov, ktorá sa započítava do sumy cestovných náhrad bola **30,- €** (20,- € + 10,- €).

Keďže už sme vyčíslili všetky výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s pracovnou cestou, mohli sme určiť celkovú výšku cestovných náhrad. Sčítali sme celkovú sumu náhrad za použitie motorového vozidla, stravného, výdavkov za ubytovanie a vedľajších výdavkov. Celková suma cestovných náhrad bola $94,06 + 12,88 + 184,- + 30,- = \mathbf{320,94 \text{ €}}$.

Zamestnávateľ vykonal vyúčtovanie pracovnej cesty v lehote do 10 dní od predloženia potrebných dokladov. Vznikol mu záväzok voči zamestnancovi, ktorý zaúčtoval na nákladový účet 512 – Cestovné a súvzťažne na účet 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom v sume 320,94 €. Na vyrovnanie záväzku použil účty 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom, ktorým znížil záväzok na strane MD a súvzťažne použil účet 221 – Bankové účty, prostredníctvom ktorého odviezol peňažné prostriedky z bankového účtu účtovnej jednotky na bankový účet zamestnanca. Toto zaúčtovanie sme zaznamenali aj do nasledovnej tabuľky.

Tabuľka č. 9 Účtovanie cestovných náhrad v účtovnej jednotke

P. č.	Dátum	Doklad	Účtovný prípad	Suma (v €)	MD	D
1.	25.11.2021	IÚD	Záväzok voči zamestnancovi	320,94	512	333
2.	25.11.2021	VBÚ	Úhrada záväzku z BÚ	320,94	333	221

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tuzemskou pracovnou cestou sme sa zaoberali aj v ďalších prípadových štúdiách. V tej nasledujúcej sme riešili praktický príklad pre tuzemskú pracovnú cestu uskutočnenú prostriedkami verejnej dopravy.

3.1.2 Tuzemská pracovná cesta uskutočnená prostriedkami verejnej dopravy

Účtovníčka Linda Veselá vycestovala na 5 dňové školenie do Vysokých Tatier. Začiatok pracovnej cesty bol 07. 03. 2022 o 6:06 hod. v Nitre, Alexyho 12. Koniec pracovnej cesty bol 11. 03. 2022 o 12:00 hod. v Starom Smokovci, pretože sa rozhodla svoj pobyt predĺžiť a počas víkendu zrekreovať v horách. Ako dopravný prostriedok bol zamestnankyni určený vlak, či už osobný, alebo rýchlik. Vycestovala osobným vlakom o 6:06 z Nitry, vystúpila v Leopoldove. Podľa cestovného poriadku cesta trvalo do 6:53. Cena cestovného lístka bola 2,- €. Následne prestúpila na rýchlik o 6:56, ktorý pokračoval do zastávky Poprad-Tatry. Podľa cestovného poriadku cesta trvala do 10:48. Cena cestovného lístka bola 12,42 €. Po vystúpení z vlaku presadla podľa cestovného lístka o 11:17 do osobného vlaku, ktorého cesta pokračovala do Starého Smokovca. Podľa cestovného poriadku, cesta trvala do 11:41. Zamestnankyňa stratila cestovný lístok, a preto nedokáže preukázať výšku cestovného. Pri vyúčtovaní pracovnej cesty poskytla zamestnávateľovi čestné vyhlásenie o strate dokladu. V internej smernici spoločnosti je uvedené, že pri strate cestovného lístka bude zamestnancovi poskytnutá taká suma, ktorá je uvedená v cenníku príslušnej vlakovej alebo autobusovej prepravy. Tieto ceny bývajú zväčša uvedené pri vyhľadávaní spoja prostredníctvom internetových stránok prepravných spoločností. Podľa webovej stránky Železničnej spoločnosti Slovensko bola cena cestovného lístka stanovená na sumu 1,50 €. Následne sa ubytovala v hoteli Smokovec, kde sa uskutočnili všetky školenia. Suma za ubytovanie v tomto hoteli bola vyfakturovaná na 346,- €. V cene ubytovania bolo zahrnuté stravovanie, t. j. boli jej poskytnuté raňajky, obedy aj večere. Zamestnankyni nevznikli žiadne vedľajšie výdavky. Pred pracovnou cestou jej bol poskytnutý preddavok v hotovosti vo výške 250,- €. Zamestnankyňa predložila vyúčtovanie pracovnej cesty 15. 03. 2022.

Na základe použitia dopravného prostriedku – vlaku, ktorý bol pred nástupom na pracovnú cestu vopred dohodnutý ako prostriedok, ktorým sa zamestnankyňa dopraví na výkon svojej pracovnej cesty, sme realizovali výpočet náhrady preukázaných cestovných výdavkov. Sumu týchto náhrad sme vypočítali v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 10 : Výpočet cestovných výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami

Deň	Dopravný prostriedok	Suma cestovného lístka (v €)
07. 03.	osobný vlak	2,-
	rýchlik	12,42
	osobný vlak	1,50
Spolu		15,92

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnankyni Linde Veselej vznikol nárok na náhradu preukázaných cestovných výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami vo výške **15,92 €**.

Zamestnankyni rovnako vznikol nárok na náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie. Cena za ubytovanie bola vyfakturovaná v sume 340,- €. Okrem tejto sumy, bola na faktúre vyčíslená aj daň za ubytovanie v celkovej cene 6,-€. Celková výška cestovných náhrad za ubytovanie predstavovala sumu **346,- €**. Súčasťou ceny, ktorú zaplatila zamestnankyňa za ubytovanie boli aj poskytnuté raňajky, obedy a večere, preto mala nárok na bezplatné stravovanie v celom rozsahu. V takomto prípade zamestnankyňa nemala nárok na stravné.

Celková suma cestovných náhrad predstavovala hodnotu 361,92 € (15,92 + 346,-) Keďže bol zamestnankyni poskytnutý preddavok na pracovnú cestu v sume 250,- €, účtovná jednotka je povinná doplatiť vzniknutý rozdiel v sume **111,92 € (361,92-250,-)**.

V nasledujúcej tabuľke sme zhrnuli príslušné účtovné prípady, ktoré vznikli v súvislosti s tuzemskou pracovnou cestou. Uviedli sme presný dátum, ktorého sa účtovný prípad týka, doklad, na základe ktorého sme zaúčtovali jednotlivé skutočnosti, sumy a samotný účtovací predpis.

Tabuľka č. 11 Účtovné zobrazenie cestovných náhrad

P. č.	Dátum	Doklad	Účtovný prípad	Suma (v €)	MD	D
1	10.03.2022	VPD	Poskytnutý preddavok na pracovnú cestu	250,-	335	211
2	28.03.2022	IÚD	Zúčtovanie poskytnutého preddavku	250,-	512	335
3	28.03.2022	IÚD	Závazok voči zamestnancovi	111,92	512	333
4	28.03.2022	VBÚ	Úhrada záväzku voči zamestnancovi	111,92	333	221

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnávateľ uskutočnil vyúčtovanie pracovnej cesty 28. 03. 2022. Preddavok, ktorý účtovná jednotka poskytla zamestnankyni Linde Veselej pred nástupom na pracovnú cestu zaúčtovala v účtovníctve na účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom súvzťažne s účtom 211 – Pokladnica v sume 250,- €. Pri vyúčtovaní pracovnej cesty tento preddavok zúčtovala na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom na strane Dal súvzťažne s nákladovým účtom 512 – Cestovné v sume poskytnutého preddavku. Keďže výdavky zamestnanca spojené s pracovnou cestou boli vyššie ako poskytnutý preddavok, vznikol účtovnej jednotke záväzok, ktorý musela zamestnancovi vyplatiť. Takýto záväzok sme zaúčtovali na nákladový účet 512 – Cestovné so súvzťažným zápisom na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancovi v sume 111,92 €. Nakoniec sme previedli peňažné prostriedky na bankový účet zamestnanca, ktorý sme zaúčtovali na účet 333 – Ostatné pohľadávky voči zamestnancovi, čím sme znížili záväzok účtovnej jednotky na strane MD a na stranu Dal sme použili účet 221 – Bankové účty v sume 111,92 €. Záväzok účtovnej jednotky voči zamestnankyni Linde Veselej bol týmto vyrovnaný.

3.1.3 *Zahraničná pracovná cesta uskutočnená lietadlom*

V nasledujúcich dvoch prípadových štúdiách sme sa zamerali na zahraničné pracovné cesty, ozrejmili sme si výpočet príslušných náhrad, ktoré prináležali zamestnancovi v súvislosti s takouto cestou.

Spoločnosť Softbed oslovila svojho zamestnanca Martina Lieskovského, aby uskutočnil pracovnú cestu. Ten však vyjadril nesúhlas a na výkon práce odporučil svojho kolegu, zamestnanca Ivana Rácza. Zamestnávateľ s týmto krokom súhlasil a vysielal pána Rácza na pracovnú cestu. Zamestnanec Ivan Rácz bol vyslaný do Paríža na veľtrh nábytku. Dátum konania pracovnej cesty bol stanovený od 19. 01. 2022 do 21. 01. 2022. Keďže zo Slovenska sa neuskutočňujú lety priamo do Paríža, musí vycestovať do Viedne. Pracovná cesta začala 19. 01. 2022 v Nitre, Alexyho 12 o 3:00 hod. Zamestnanec použil na prepravu z Nitry do Viedne taxi, za ktoré zaplatil 40,- €. Cesta trvala 1 hod. 40 minút, t. j. do 4:40 hod., pričom podľa čestného vyhlásenia, ktoré zamestnanec predložil pri vyúčtovaní prešli cez hranice o 4:00 hod. Ďalej pokračovala pracovná cesta vo Viedni až do 6:45 kedy malo lietadlo podľa letového poriadku odlet. Let trval 2 hodiny. Do Paríža prišiel o 8:45. Z letiska do hotelu sa prepravoval miestnou verejnou dopravou o čom značia aj cestovné lístky. Za cestovanie verejnou dopravou zaplatil 15,- €. Bol ubytovaný v hoteli Ibis, ktorý bol zaplatený z firemného účtu ešte pred nástupom na pracovnú cestu. V cene ubytovania boli zahrnuté 2x raňajky a 3x večere. Počas nasledujúcich dní (20. 01. a 21. 01. 2022 sa zamestnanec zúčastnil workshopov, vzdelávania a tiež reprezentoval účtovnú jednotku na výstave Maison and Objet. Zamestnanec predložil doklad o zaplatení poplatku spojeného s účasťou na výstave, ktorý znel na sumu 90,- €. Z výstaviska do hotela a späť použil miestnu prepravu. Podľa cestovných lístkov tak celkovo zaplatil 54,- €. V deň odchodu (21. 01. 2022) použil na prepravu z hotela na letisko miestnu verejnú dopravu, ktorá ho stála 15,- €. Lietadlo odlietalo z medzinárodného letiska o 20:10. Cesta trvala 1 hodinu a 55 minút. Do Viedne prileteli o 22:05. Na letisku čakala pána Rácza taxi služba, ktorá ho odviezla do Nitry. Celková cena jazdy bola stanovená na 45,- €. Čas prechodu cez hranice bol stanovený v čestnom vyhlásení o 22:45 hod. Čas skončenia pracovnej cesty bol v Nitre, Alexyho 12 o 23:45 hod. Zamestnancovi patrí podľa zákona preddavok na pracovnú cestu, preto mu ho zamestnávateľ poskytol vo výške 400,- €. Tieto prostriedky boli prevedené z firemného bankového účtu na súkromný bankový účet zamestnanca. Zamestnávateľ tiež poskytol zamestnancovi vreckové. Podľa vnútorného predpisu zamestnancovi poskytol 25 % zo

stravného. Zamestnanec predložil doklady potrebné k vyúčtovaniu pracovnej cesty 25. 01. 2022. Vyúčtovanie pracovnej cesty sa uskutočnilo 28. 01. 2022.

Celkový výpočet vzniknutých cestovných náhrad sme začali výpočtom cestovných výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s cestovným dopravnými prostriedkami. Všetky sumy a dopravné prostriedky, ktoré boli v jednotlivých dňoch použité sme zohľadnili v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 12 Výpočet výdavkov na cestovné dopravnými prostriedkami

Deň	Dopravný prostriedok	Výdavky súvisiace s cestovaním dopravnými prostriedkami (v €)
19. 01. 2022	taxi + verejná doprava	40,- € + 15,- €
20. 01. 2022	verejná doprava	54,- €
21. 01. 2022	verejná doprava + taxi	15,- € + 45,-€
Spolu		169,- €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalším výpočtom sme poukázali na výšku stravného, ktoré prináležalo zamestnancovi na pracovnej ceste. Nasledujúca tabuľka je členená na dni v ktorých bola pracovná cesta uskutočnená, rovnako krajina, kde sa pracovná cesta uskutočnila, doba trvania. Zhrnuli sme, či bolo v súvislosti s pracovnou cestou poskytnuté bezplatné stravovanie a ak áno, tak o akú výšku v percentuálnom vyjadrení sme upravili celkovú výšku stravného.

Tabuľka č.13 Výpočet stravného pri zahraničnej pracovnej ceste

Deň	Krajina	Od	Do	Doba trvania (hod)	Bezplatné stravovanie	% krátenia stravného	Stravné (v €)
19. 01. 2022	SK	3:00	4:00	1,00	-	-	0
19. 01. 2022	AT	4:00	6:45	2,75	-	-	0
19. 01. 2022	FR	6:45	0:00	17,25	večera	35	29,25
20. 01. 2022	FR	0:00	0:00	24,00	raňajky + večera	25 + 35	18,-
21. 01. 2022	FR	0:00	20:10	20,17	raňajky + večera	25 + 35	18,-
21. 01. 2022	AT	22:05	22:45	0,67	-	-	0
21. 01. 2022	SK	22:45	23:45	1,00	-	-	0
Spolu							65,25

Zdroj: Vlastné spracovanie

Dňa **19. 01. 2022** strávil zamestnanec na území Slovenska 1 hodinu, preto mu nevznikol nárok na stravné. Pracovná cesta pokračovala v zahraničí, konkrétne v Rakúsku, kde strávil 2,75 hodiny. Taktiež mu nevznikol nárok na stravné. Neskôr cesta pokračovala do Paríža, kde strávil zvyšok dňa, t. j. 17,25 hodiny. Za tento čas zamestnancovi vznikol nárok na stravné podľa časového pásma nad 12 hodín. Podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách mu patrí základná sadzba stravného stanovená pre krajinu Francúzsko v sume 45,- €. Avšak v cene ubytovania mal zahrnutú bezplatnú večeru, preto sme od tejto sumy (45,- €) odpočítali 35 % nasledovne:

$$0,65 \cdot 45,- = 29,25 \text{ €}$$

Celková výška stravného pre tento deň bola v sume **29,25 €**.

Druhý deň pracovnej cesty strávil zamestnanec celý v Paríži, preto mu vznikol nárok na stravné. Podľa časového pásma nad 12 hodín mu prináleží základná sadzba stravného stanovená pre krajinu Francúzsko, ktorá predstavovala sumu 45,- €. Mal však bezplatne poskytnuté raňajky a večere preto sme stravné krátilo o 25 % za bezplatne poskytnuté raňajky a o 35 % za bezplatne poskytnuté večere. Od základnej sadzby 45,- € odrátame 60 % nasledovne:

$$0,4 * 45,- = 18,- €$$

Celková výška stravného pre tento deň predstavovala sumu **18,- €**.

Posledný deň pracovnej cesty, teda **21. 01. 2022** strávil zamestnanec vo Francúzsku 20,17 hodiny, preto mu vznikol nárok na stravné. Podľa časového pásma nad 12 hodín mu prináležala základná sadzba stravného stanovená pre krajinu Francúzsko, ktorá predstavovala sumu 45,- €. Mal však bezplatne poskytnuté raňajky a večere preto sme stravné krátili o 25 % za bezplatne poskytnuté raňajky a o 35 % za bezplatne poskytnuté večere. Od základnej sadzby 45,- € sme odrátali 60 % nasledovne:

$$0,4 * 45,- = 18,- €$$

Ďalej pokračovala pracovná cesta na území Rakúska v trvaní 0,67 hodiny a na území Slovenska v trvaní 1 hodiny. V oboch prípadoch zamestnancovi už nevznikol nárok na stravné. Celková výška stravného pre tento deň predstavovala sumu **18,- €**.

Zamestnancovi vznikol aj vedľajší výdavok, konkrétne poplatok spojený s účasťou na výstave, ktorý predstavoval sumu **90,- €**. Zamestnancovi nepatrí náhrada za letenky a ani za ubytovanie, pretože tie boli uhradené pred nástupom na pracovnú cestu z firemného bankového účtu. **Celková suma cestovných náhrad:** 169,- + 65,25 € + 90,- = **324,25 €**. Po odrátaní poskytnutého preddavku, ktorý bol v sume 400,- € zisťujeme, že nám zamestnanec vráti sumu **75,75 €** (400 – 324,25).

Tieto doteraz zachytené skutočnosti sme si premietli do účtovníctva. V nasledujúcej tabuľke sme zachytili skutočnosti súvisiace s pracovnou cestou a tiež účtovanie v účtovníctve účtovnej jednotky.

Tabuľka č. 14 Účtovanie cestovného – zahraničná pracovná cesta

P. č.	Dátum	Doklad	Účtovný prípad	Suma (v €)	MD	D
1	22. 01. 2022	VBÚ	Poskytnutý preddavok	400,-	335	221
2	28. 01. 2022	IÚD	Vyúčtovanie pracovnej cesty	324,25	512	335
3	29. 01. 2022	PPD	Vrátenie preplatku	75,75	211	335

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnávateľ uskutočnil vyúčtovanie pracovnej cesty 28. 01. 2022. Preddavok, ktorý účtovná jednotka poskytla zamestnancovi 22. 11. 2021 zaúčtovala v účtovníctve na účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom súvzťažne s účtom 221 – Bankové účty v sume 400,- €. Keďže výdavky zamestnanca spojené s pracovnou cestou boli nižšie ako poskytnutý preddavok, vzniká účtovnej jednotke pohľadávka voči zamestnancovi. Takúto skutočnosť sme zaúčtovali na nákladový účet 512 – Cestovné so súvzťažným zápisom na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancovi v sume 75,75 €. Nakoniec sme zaúčtovali vrátenie preplatku od zamestnanca na stranu MD účtu 211 – Pokladnica so súvzťažným zápisom na účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom.

3.1.4 Zahraničná pracovná cesta uskutočnená motorovým vozidlom

Posledná prípadová štúdia sa zaoberala vycestovaním na zahraničnú pracovnú cestu. Ako dopravný prostriedok bolo zvolené motorové vozidlo spoločnosti Softbed, s. r. o. Rovnako sme vyčíslili všetky náhrady vznikajúce pri zahraničnej pracovnej ceste a uviedli postupy výpočtu a účtovania.

Zástupca riaditeľa, pán Martin Stanický bol vyslaný na pracovnú cestu do českého Olomouca s cieľom uzatvoriť dohodu s investorom o rozšírení výroby na zahraničné trhy. Pracovná cesta trvala od 24. 11. 2021 do 25. 11. 2021, pričom začiatok aj koniec pracovnej cesty bol v Nitre, Alexyho 12. Zamestnancovi bol stanovený ako dopravný prostriedok motorové vozidlo, ktoré je vo vlastníctve účtovnej jednotky Softbed. Pred nástupom na pracovnú cestu odsúhlasil, že mu bude poskytnutý preddavok z valutovej pokladnice vo výške 2 450,- CZK. Zamestnanec vyrazil o 6:00 hod. z Nitry. Cesta trvala 3 hod. 20 min.

Podľa čestného vyhlásenia, ktoré predložil na vyúčtovanie pracovnej cesty bol prechod cez hranicu stanovený na čas 7:30 hod. Zamestnanec tankoval pohonnú hmotu na území Českej republiky. Za 40 l benzínu zaplatil 1 516,- CZK. Cena za 1 liter benzínu bola 37,90 CZK. Na tieto účely mu bola poskytnutá firemná debetná karta. Zamestnanec bol ubytovaný v penzióne, kde cena za jednu noc ubytovania bola stanovená na 855,- CZK. V cene ubytovania boli zahrnuté 1x raňajky. V prvý deň uskutočnil pracovný obed s obchodným partnerom, na ktorom zaplatil firemnou debetnou kartou 2 076,- CZK. Posledný deň pracovnej cesty vyrazil zamestnanec z Českej republiky o 13:30 a čas prechodu cez hranice bol stanovený na 15:10. Do Nitry dorazil o 17:00. Zamestnanec predložil vyúčtovanie pracovnej cesty 27. 11. 2021. Vyúčtovanie pracovnej cesty sa uskutočnilo 29. 11. 2021. V internej smernici je určené, že za deň uskutočnenia účtovného prípadu sa považuje deň vyúčtovania pracovnej cesty.

V súvislosti s pracovnou cestou sme začali výpočtom jednotlivých cestovných náhrad vznikajúcich počas takejto cesty. Náhrada preukázaných cestovných výdavkov sa zamestnancovi neposkytla z dôvodu, že na pracovnú cestu použil firemné motorové vozidlo. Ďalšou náhradou, ktorá bola zamestnancovi poskytnutá bola náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie, v súvislosti s ktorou vznikli nasledovné skutočnosti. Zamestnanec strávil v hoteli jednu noc. Cena za toto ubytovanie bola **855,- CZK**. Má nárok na túto náhradu v plnej výške. Pri prepočte na menu euro použijeme kurz ECB zo dňa predchádzajúcemu dňu vyúčtovania pracovnej cesty. Kurz ECB k 28. novembra 2021 bol 25,709 CZK/ 1 EUR. Suma, ktorú zamestnanec zaplatil za ubytovanie v prepočte na eurá predstavuje **33,26 €**.

Zamestnancovi vznikol na pracovnej ceste nárok na stravné. Jednotlivé položky sme zhrnuli do nasledovnej tabuľky. Tabuľka je členená podľa dní, ktoré zamestnanec strávil na pracovnej ceste, pričom sme rozlíšili krajinu, v ktorej zamestnanec strávil pracovnú cestu, rovnako dobu trvania a jednotlivé výšky stravného podľa časových pásem prislúchajúcich k tuzemským a zahraničným pracovným cestám po zohľadnení percentuálneho krátenia stravného.

Tabuľka č. 15 Výpočet stravného pri zahraničnej pracovnej ceste

Deň	Krajina	Od	Do	Doba trvania v (hod)	% krátenia stravného	Stravné v (CZK)
24. 11. 2021	SK	6:00	7:30	1,5	-	0
24. 11. 2021	CZ	7:30	0:00	16,5	40	360,-
25. 11. 2021	CZ	0:00	13:30	13,5	25	450,-
25. 11. 2021	SK	13:30	17:00	3,5	-	0
Spolu						810,-

Zdroj: Vlastné spracovanie

Prvý deň pracovnej cesty, **24. 11. 2021**, strávil zamestnanec v Slovenskej republike 1 hodinu a 30 minút. Nevznikol mu nárok na stravné. Nárok na stravné vznikol až pri prechode zo Slovenskej republiky cez hranice do Českej republiky. Zahraničná pracovná cesta trvala 16 hodín a 30 minút. Pre toto časové pásmo mal zamestnanec nárok na stravné vo výške 600,- CZK. Uskutočnil však pracovný obed s obchodnými partnermi vo výške 2 076,- CZK, ktorý pôjde v plnej výške do nákladov na reprezentáciu účtovnej jednotky, preto sme stravné skrátili o 40% za bezplatne poskytnutý obed.

Posledný deň pracovnej cesty bol stanovený na **25. 11. 2021**, pričom v tento deň zamestnanec strávil na území Českej republiky 13 hodín a 30 minút. Vznikol mu nárok na stravné vo výške 600,- CZK. Mal však zabezpečené raňajky v cene ubytovania, preto sme túto sumu krátili o 25 % nasledovne:

$$0,75 * 600,- \text{ CZK} = 450,- \text{ CZK}$$

Sumu 600,- CZK sme vynásobili zvyšným percentom (75 %) teda 0,75 aby sme zistili sumu, ktorá nám vznikne po vykrátení stravného. Ďalej pokračovala pracovná cesta na Slovensko, kde zamestnanec strávil 3 hodiny a 30 minút a keďže pracovná cesta trvala kratšie ako 5 hodín, nevznikol mu nárok na stravné.

Celková suma stravného predstavovala sumu 810,- CZK. Túto sumu sme museli prepočítať na menu euro. Použili sme kurz ECB, ktorý platil v 1. deň v mesiaci, v ktorom sa začala zahraničná pracovná cesta. K 1. februáru bol kurz ECB 25,309 CZK/ 1 EUR. Stravné v mene euro predstavovalo sumu:

$$810,- : 25,309 = 32 \text{ €}$$

Celková suma výdavkov súvisiacich so zahraničnou pracovnou cestou:

$$33,26 + 32 = \mathbf{65,26 \text{ €}}$$

Túto sumu sme zistili sčítaním celkovej sumy náhrad preukázaných výdavkov za ubytovanie, sumy stravného a sumy preukázaných potrebných vedľajších výdavkov. Do celkovej sumy cestovných výdavkov sme nezapočítali náhradu za používanie cestného motorového vozidla a ani sumu, ktorú zamestnanec zaplatil pri tankovaní.

Poskytnutý preddavok sme prepočítali na menu euro. Pri vyúčtovaní pracovnej cesty sme použili kurz platný ku dňu poskytnutia preddavku. K 23. novembru 2021 bol kurz ECB 25,445 CZK/ 1 EUR Po prepočte dostaneme výslednú sumu:

$$2450,- \text{ CZK} : 25,445 = \mathbf{96,29 \text{ €}}$$

Zistili sme, že skutočné výdavky boli nižšie ako poskytnutý preddavok, preto nám zamestnanec tento rozdiel musí doplatiť.

$$96,29 - 65,26 = \mathbf{31,03 \text{ €}}$$

Po skončení pracovnej cesty vrátil zamestnanec zapožičanú platobnú kartu a motorové vozidlo. Pri vyúčtovaní pracovnej cesty zamestnanec predložil hotelový účet, účet z reštaurácie za pracovný obed, doklad z čerpacej stanice a čestné vyhlásenie o prechode cez hranice. Vypočítané skutočnosti sme premietli do účtovníctva a zachytili v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 16 Účtovné zobrazenie cestovných náhrad pri zahraničnej pracovnej ceste

Dátum	Doklad	Účtovný prípad	Suma (v CZK)	Kurz	Suma (v €)	MD	D
23. 11. 2021	VPD	Poskytnutý preddavok na pracovnú cestu	2450,-	25,445	96,29	335	211. 2
29. 11. 2021	IÚD	Vyúčtovanie pracovnej cesty			65,26	512	335
29. 11. 2021	PPD	Vrátenie preplatku			31,03	211. 2	335

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnávateľ uskutočnil vyúčtovanie pracovnej cesty 29. 11. 2021. Preddavok, ktorý účtovná jednotka poskytla zamestnancovi Martinovi Stanickému zaúčtovala v účtovníctve na účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom súvzťazne s analytickým účtom 211.2 – Pokladnica v CZK v sume 2 450,- CZK. Vyúčtovanie pracovnej cesty sme zaúčtovali na účet 512 – Cestovné so súvzťazným zápisom na účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom. Keďže výdavky zamestnanca spojené s pracovnou cestou boli nižšie ako poskytnutý preddavok, vznikla účtovnej jednotke pohľadávka, ktorú musí zamestnanec uhradiť. Vrátenie preplatku sme zaúčtovali na účte 211.2 – Pokladnica v CZK súvzťazne s účtom 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, prostredníctvom ktorého nám zanikla pohľadávka voči zamestnancovi.

3.2 Zhodnotenie práce a výsledky

Poslednou časťou tejto kapitoly je zhodnotenie práce a výsledky, ktoré sme dosiahli. Jednotlivé prípadové štúdie sme riešili za pomoci vydaných opatrení a legislatívy platnej do 30.04.2022. Postupy na výpočet rôznych situácií, s ktorými sa v praxi stretávame boli zrozumiteľné, avšak niektoré skutočnosti by bolo treba doplniť a upraviť aby sa predišlo znevýhodneniu zamestnanca. V súvislosti s danou problematikou sme navrhli niektoré zmeny v legislatíve a niektorých opatrení. Ako sme už veľakrát spomenuli, cestovné náhrady sú v značnej miere upravené najmä Zákonom o cestovných náhradách, ktorý je v istej miere postačujúci, no v niektorých prípadoch ponecháva veľkú zodpovednosť na zamestnávateľa a na vnútorné predpisy danej spoločnosti.

Prvou skutočnosťou, ktorú sme zhodnotili bol fakt, že zamestnávateľ vysielal zamestnanca na pracovnú cestu, a preto by mu mal zabezpečiť peňažné prostriedky na takúto cestu, riešením by bolo zavedenie povinného preddavku na tuzemskú pracovnú cestu v závislosti od dĺžky trvania a charakteru pracovnej cesty. Tieto skutočnosti, ako aj výšku preddavku by si zamestnávateľ upravil vo svojom vnútornom predpise. Jednotlivé postupy súvisiace s vyúčtovaním pracovnej cesty a účtovanie by zostali zachované. Zjednotila by sa tak povinnosť poskytnúť preddavok pri tuzemskej a zahraničnej pracovnej ceste.

V súvislosti so zmenou opatrení sme sa zamerali aj na výšku sadzieb stravného. Ceny potravín a energií rastú, čo má priamy dopad aj na stravovacie zariadenia a zamestnanec častokrát dostáva menšiu náhradu stravného, než sú jeho skutočné náklady na stravovanie.

Návrh zvýšenia sadzieb stravného platí rovnako pre tuzemskú ako aj zahraničnú pracovnú cestu.

Pandémia Covid-19 nás veľa naučila a priniesla nové nečakané situácie. Pracovné cesty boli v istej miere pozastavené a zamestnanci sa museli tejto situácii prispôbiť najmä tým, že prešli na prácu z domu tzv. homeoffice. Zamestnávateľia si uvedomili, že je pre nich výhodné, ak zamestnanci zostanú doma, pretože sa im v istej miere znížia prevádzkové náklady ako energie, prenájom priestorov a pod. V tejto súvislosti sme si položili otázku, čo s pracovnými cestami. Rôzne školenia a pracovné stretnutia sú realizované výhradne dištančnou formou a to aj po ústupe pandémie. Zamestnanci tak nemôžu vycestovať na tuzemskú a zahraničnú pracovnú cestu, väčšinou sa stáva, že zamestnanci sú na online školení aj keď sú v práci a robia tak dve práce naraz, čím strácajú rôzne výhody, sú menej sústredení a svoju prácu nevykonávajú tak efektívne ako obvykle. Hlavnou podstatou tohto problému je, že strácajú nárok na cestovnú náhradu, ktorá by im za normálnych okolností mala patriť. Preto sme navrhli upraviť tieto skutočnosti v Zákone o cestovných náhradách. Ak zamestnanec, ktorý nemôže vycestovať na pracovnú cestu, pretože môže vykonať potrebné úkony prostredníctvom online priestoru, či už školenie, seminár, alebo pracovné stretnutie, mala by mu patriť rovnaká náhrada, akú by dostal v prípade, že by na pracovnú cestu vycestoval. Takouto náhradou sa myslí najmä stravné a rôzne vedľajšie výdavky. Umožní to tak lepšiu prípravu, zvýši efektivitu práce a zamestnanec bude viac motivovaný.

V súvislosti s pracovnou cestou uskutočnenou súkromným automobilom sme narazili na problém vo výpočte v prípade, ak by zamestnanec na pracovnú cestu použil elektromobil alebo hybridné vozidlo. Tieto vozidlá nemajú spotrebu uvedenú v l/100 km ale ich spotreba je v technickom preukaze vyčíslená v kWh/100 km, prípadne kombináciou spotreby paliva a elektriny. Preto na výpočet spotreby nemôžeme použiť pôvodný vzorec na výpočet spotreby pohonnej látky pri motorových vozidlách. Rovnako nemôžeme vyčíslieť cenu za liter pohonnej látky, keďže takéto vozidlá sa nabíjajú prostredníctvom nabíjacích staníc. Naším odporúčaním je upravenie vzorca pre elektromobily do nasledovnej, logickej podoby:

$$\frac{\text{Počet kilometrov} \times \text{spotreba kWh} \times \text{cena za kWh}}{100}$$

Namiesto spotreby v l/100 km sme dosadili spotrebu kWh/100 km. Cenu za liter pohonnej látky sme nahradili cenou za kWh pri nabíjaní v nabíjacej stanici.

Záver

Hlavným cieľom našej práce bolo prostredníctvom analýzy jednotlivých druhov cestovných náhrad vychádzajúcich z právnych úprav Slovenskej republiky predložiť návrh na zmenu v legislatíve. Spolu s teoretickými poznatkami, ktoré pramenia v zákonoch a opatreniach sme vytvorili aplikačnú časť bakalárskej práce, ktorá patrí k jej neodlúčiteľnej súčasť. Vďaka týmto cieľom sme zhodnotili, že právna úprava, ktorou sa v Slovenskej republike upravujú cestovné náhrady potrebuje určité doplnenie a upravenie. Z pohľadu zamestnávateľa je súčasná právna úprava výhodná a ponecháva mu veľkú voľnosť pri poskytovaní, či už preddavkov alebo vreckového. Rovnako si môže niektoré skutočnosti upraviť vo svojej internej smernici, tak že bude pre neho prínosná. Našou úlohou však bolo sledovanie záujmu zamestnanca, pretože účtovnú jednotku reprezentuje, vytvára jej dobré meno, a preto sme navrhli niekoľko úprav v legislatíve.

V prvej kapitole sme sa zaoberali skutočnosťami, ktoré musia byť splnené pred nástupom na pracovnú cestu, právami i povinnosťami zamestnanca a zamestnávateľa pred nástupom, počas i po skončení pracovnej cesty. Poukázali sme na dôležitosť dôslednosti, pretože iba prostredníctvom nej dokážeme zabezpečiť správny výpočet cestovných náhrad. Nakoniec sme zhrnuli jednotlivé cestovné náhrady, ktoré sú zamestnancovi poskytované.

Druhá kapitola bola venovaná cieľu a metodike práce, teda postupmi, akými sme prácu písali a aké metódy boli v našej práci uplatňované.

Podstatnú časť tretej kapitoly tvorí aplikácia teoretických poznatkov, prostredníctvom, ktorých sme zistili, že právna úprava je v značnej miere postačujúca ale predsa potrebuje určité úpravy a doplnenia. Prostredníctvom týchto poznatkov sme dokázali vyriešiť rôzne prípadové štúdie, s ktorými sa účtovné jednotky bežne stretávajú.

Súčasťou poslednej kapitoly boli aj spomínané návrhy a odporúčania, ktoré nám vyplynuli zo spracovania tejto práce. Za významné sme považovali úpravu vzorca výpočtu spotreby pohonnej látky a jeho prispôbenie elektromobilom a hybridným vozidlám, zavedenie povinného preddavku na pracovnú cestu, zvýšenie sadzby stravného a poslednou skutočnosťou bolo navrhnutie zavedenia pracovných ciest v online priestore do Zákona o cestovných náhradách a podrobnejšiu úpravu tejto skutočnosti.

Zoznam použitej literatúry

Knihy

1. BAŠTINCOVÁ, A. Účtovníctvo a dane fyzických osôb. 2. doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, ISBN 978-80-8168-535-4

Články v časopisoch

2. CINGELOVÁ, Z. Zahraničná pracovná cesta. In Práce a mzdy bez chýb, pokút a penále. Žilina : Poradca, 2021, roč. 16, č. 8, s. 41-43. ISSN 1337-060x
3. HUDECOVÁ, Ivana. Cestovné náhrady z pohľadu účtovného. In Práce a Mzdy bez chýb, pokút a penále. Žilina : Poradca, 2020, roč. 15, č. 9, s. 59-60. ISSN 1337-060X
4. JAŠKO, J. Cestovné náhrady a stravovanie zamestnancov. In Práce a mzdy bez chýb, pokút a penále. Žilina : Poradca, 2019, roč.14, č. 4-5, s. 24-27. ISSN 1337-060x
5. MATULKOVÁ, M. Náhrada za použitie súkromného vozidla. In Práce a mzdy bez chýb, pokút a penále. Žilina: Poradca, 2019, roč. 14, č. 11-12, s. 81-21. ISSN 1337-060x
6. MINKOVÁ, L. Cestovné náhrady. In Personálny a mzdový poradca podnikateľa. Žilina : Poradca podnikateľa, 2021, roč. 26, č. 2-3, s. 66-81. ISSN 1335-1508
7. STRÄHLOVÁ, Jarmila. Cestovné náhrady podnikateľa. In Poradca. Žilina : Poradca, 2021, roč. 26, č. 4, s. 199-209. ISSN 1335-1583
8. TOMIOVÁ MRUVIOVÁ, S. Náhrady pri výkone práce v zahraničí. In Práce a mzdy bez chýb, pokút a penále. Žilina : Poradca, 2021, roč. 16, č. 4-5, s. 40. ISSN 1337-060x

Právne normy

9. Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného
10. Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách
11. Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 143/2019 Z. z. o sumách základnej náhrady za požívanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách
12. Zákon č. 282/2002 Z. z o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov
13. Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
14. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Elektronické dokumenty

15. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Nárokové cestovné náhrady. [online].[citované 18. 10 2021]. Dostupné na internete <www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/vztah-zamestnanca-zamestnavatela/cestovne-nahrady/narokove-cestovne-nahrady.html>
16. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Rozsah nenárokových náhrad. [online].[citované 18.10.2021]. Dostupné na internete <<https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/vztah-zamestnanca-zamestnavatela/cestovne-nahrady/zahranicna-cesta/rozsah-nenarokovych-nahrad.html>>
17. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Tuzemská cesta. [online].[citované 19. 10 2021]. Dostupné na internete <<https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/vztah-zamestnanca-zamestnavatela/cestovne-nahrady/tuzemska-cesta/>>
18. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Zahraničná cesta. [online].[citované 19. 10 2021]. Dostupné na internete <<https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/vztah-zamestnanca-zamestnavatela/cestovne-nahrady/zahranicna-cesta/>>
19. TLAČIVÁ NA STIAHNUTIE: Cestovný príkaz - vyúčtovanie pracovnej cesty. [online].[cit. 2021.10.08] Dostupné na internete:< <https://www.tlaciva-na-stiahnutie.sk/formular-cestovny-prikaz-vyuctovanie-pracovnej-cesty.html>>